

1145.

UCHWAŁA PREZYDIUM RZĄDU

z dnia 26 lipca 1950 r.

w sprawie włączenia do planów inwestycyjnych Centralnych Zarządów Przemysłu budownictwa ośrodków zdrowia w zakładach przemysłowych.

W celu zepewnienia podstawowej pomocy lekarskiej dla robotników w miejscu ich pracy Prezydium Rządu u c h w a ł a :

1. Centralne Zarządy Przemysłu obowiązane są przy opracowywaniu swych planów inwestycyjnych, poczynając od planu inwestycyjnego na rok 1951, uwzględnić przede wszystkim rozbudowę bądź adaptację a następnie budowę nowych pomieszczeń, przeznaczonych na ośrodki zdrowia we wszystkich zakładach przemysłowych, zatrudniających powyżej 499 pracowników.

Przy ustalaniu rocznych planów inwestycyjnych mogą być, w miarę możliwości, dokonane pewne przesunięcia limitów inwestycyjnych na rzecz pierwszych lat planu sześcioletniego w ramach globalnego limitu na ośrodek zdrowia.

2. Przepisy pkt. 1 stosuje się do planów zakładów przemysłowych projektowanych, znajdujących się w budowie lub rozbudowie, a także do planów zakładów przemysłowych już istniejących, jeżeli nie posiadają one ośrodków zdrowia bądź jeżeli posiadane przez nie urządzenia dla udzielania pomocy leczniczej i zapobiegania chorobom wykazują odchylenia na niekorzyść w stosunku do programów użytkowych, opracowanych przez Ministerstwo Zdrowia dla tego typu ośrodków zdrowia.

3. W miarę możliwości Centralne Zarządy Przemysłu na zasadach, określonych w pkt. 1 i 2, włączają do swych planów inwestycyjnych budowę, rozbudowę lub adaptację pomieszczeń na izby chorych i półsanatoria.

4. Ośrodkami zdrowia, izbami chorych i półsanatoriami w rozumieniu niniejszej uchwały są zakłady lecznicze, w których zasady organizacji i działalności określa załącznik do uchwały.

5. Centralne Zarządy Przemysłu zarządzają, aby najdalej w ciągu trzech miesięcy od daty wejścia w życie niniejszej uchwały podległe im zakłady przemysłowe przeznaczyły nadające się do tego celu pomieszczenia własne na prowadzenie ośrodków zdrowia oraz, o ile zachodzą ku temu możliwości techniczne, dokonały adaptacji tych pomieszczeń stosownie do wzorcowych planów użytkowych, opracowanych przez Ministerstwo Zdrowia dla tego typu ośrodków zdrowia. Minister Zdrowia w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego wytypuje zakłady przemysłowe, w których już w okresie pierwszych lat planu sześcioletniego powinny powstać półsanatoria.

6. W ciągu miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszej uchwały Ministerstwo Zdrowia dostarczy Centralnym Zarządom Przemysłu typowe programy użytkowe ośrodków zdrowia, zróżniczkowane w zależności od liczby pracowników zakładów przemysłowych.

7. Centralne Zarządy Przemysłu przedłożą do zatwierdzenia pod względem funkcjonalnym Ministrowi Zdrowia

projekty koncepcyjne szkieletowe i podstawowe ośrodków zdrowia w zakładach przemysłowych, wykonane na podstawie otrzymanych od Ministerstwa Zdrowia programów użytkowych.

8. Centralne Zarządy Przemysłu w zakresie wykonania postanowień niniejszej uchwały obowiązane są współdziałać z właściwymi radami związków zawodowych, jak również z radami zakładowymi poszczególnych zakładów w celu wykorzystania ich inicjatywy w realizowaniu uchwały.

9. Do zadań Ministerstwa Zdrowia należy wyposażenie w sprzęt sanitarny, utrzymywanie i prowadzenie ośrodków zdrowia oraz izb chorych i półsanatoriów w zakładach przemysłowych.

10. Wykonanie uchwały porucza się Ministrowi Zdrowia w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

11. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Monitorze Polskim.

PREZES RADY MINISTRÓW

Józef Cyrankiewicz

Załącznik do uchwały Prezydium Rządu z dnia 26 lipca 1950 r. (poz. 1145).

Zasady organizacji i działalności ośrodków zdrowia w zakładach przemysłowych.

Zadaniem ośrodków zdrowia w zakładach przemysłowych jest roztoczenie opieki zdrowotnej nad pracującymi w zakładach przemysłowych, a za zezwoleniem władz przemysłowych — również nad ich rodzinami.

Do zakresu opieki zdrowotnej należy leczenie, profilaktyka i oświata sanitarna.

W szczególności do zadań wymienionych ośrodków zdrowia należy:

1) zapewnienie pracownikom zakładu pomocy leczniczej ambulatoryjnej,

2) sprawowanie nadzoru nad stanem higieny pracy w zakładzie i stanem sanitarnym urządzeń,

3) zapobieganie chorobom zawodowym,

4) zwalczanie chorób społecznych (leczenie i zapobieganie): gruźlicy, chorób wenerycznych, reumatyzmu, jaglicy itp.,

5) roztoczenie opieki zdrowotnej nad kobietą w okresie ciąży i leczenie schorzeń narządów rodnych,

6) roztoczenie opieki zdrowotnej nad dziećmi rodzin pracowników,

7) roztoczenie opieki lekarskiej nad pracownikami uprawiającymi sport.

Dla wypełnienia wymienionych zadań ośrodki zdrowia zakładów przemysłowych powinny prowadzić następujące działy pracy:

1) poradnię higieny pracy,

2) poradnię ogólną, bądź również poradnię specjalistyczne, jak chirurgiczna, chorób wewnętrznych, chorób ucha, nosa i gardła, oczu, chorób nerwowych itp.,

3) poradnię dentylistyczną,

4) poradnię dla kobiet,

5) poradnię w zakresie zwalczania chorób społecznych: przeciwgruźliczą, skórno-weneryczną, przeciwreumatyczną, przeciwjagliczą i inne zależnie od potrzeb,

6) poradnię dla dzieci (zdrowych i chorych),

7) działy dodatkowe, jak gabinet rentgenowski, światłolecznictwo i podręczne laboratorium.

Zakres pracy ośrodka zdrowia, jak również wielkość jego pomieszczenia, są zależne od liczby pracowników, zatrudnionych w danym zakładzie przemysłowym (lub kilku zakładów mniejszych w pobliżu siebie położonych) oraz rodzaju wykonywanej w danym zakładzie pracy.

W zakładach przemysłowych, zatrudniających pracowników:

od — do	Typ Ośrodka Zdrowia	Działy pracy Ośrodka Zdrowia	Pomieszczenie Ośrodka Zdrowia	
			liczba izb	pow. użytk.
500 — 1.000	I	*) poradnia ogólna higieny pracy i ewentualnie poradnia dentylistyczna	3	53 m ²
1.000 3.000	Ośrodek Zdrowia Ia	1. poradnia higieny pracy, 2. poradnia ogólna i zależnie od potrzeb niektóre poradnie specjal. (poradnia chirurgiczna w fabryk metalowych, kopalniach, neurologiczna w fabrykach sztucznego jedwabiu itp.), 3. poradnia dentylistyczna, 4. poradnia dla kobiet i dzieci	6	114 m ²

od — do	Typ Ośrodka Zdrowia	Działy pracy Ośrodka Zdrowia	Pomieszczenie Ośrodka Zdrowia	
			liczba izb	pow. użytł.
3.000 5.000	Ośrodek Zdrowia Ib	1. poradnia higieny pracy, 2. poradnia ogólna i ewent. niektóre poradnie specjalistyczne, 3. poradnia dentystyczna, 4. poradnia dla kobiet i dzieci.	6 — 9	114—173 m ²
5.000 10.000	Ośrodek Zdrowia Ic	1. poradnia higieny pracy, 2. poradnia ogólna i niektóre poradnie specjalistyczne, 3. poradnia dentystyczna, 4. poradnia dla kobiet i dzieci.	9 — 17	173—318 m ²
10.000 20.000	Ośrodek Zdrowia IIa	1. poradnia higieny pracy, 2. poradnie specjalistyczne jako rozwinięcie poradni ogóln. 3. poradnia dentystyczna, 4. poradnia dla kobiet i dzieci, 5. poradnie do zwalczania chorób społecznych: a) przeciwgruźlicza, b) skórno-weneryczna, c) p/reumatyczna i inne zależnie od potrzeb, 6. działy pomocnicze Ośrodka: a) gabinet rentgenowski, b) światłolecznictwo, c) laboratorium.	22 — 36	428—728 m ²
powyżej 20.000	Ośrodek Zdrowia IIb	działy pracy jak wyżej, ze względu na zwiększoną frekwencję lokal powinien być większy.	36 — 50	728—997 m ²

Izby chorych w zakładach przemysłowych przeznaczone są dla leczenia lżejszych schorzeń u pracowników.

Izby chorych powinny być zorganizowane przy zakładach zatrudniających co najmniej 3.000 pracowników. Jako przeciętną orientacyjną cyfrę przyjmuje się dwa łóżka na 1.000 pracowników.

Pólsanatoria służą robotnikom na pobyt dzienny lub nocny (zależnie od dziennej lub nocnej zmiany pracy) bez odrywania ich od pracy.

Korzystają z nich robotnicy wymagający stałej opieki lekarskiej z tytułu schorzeń chronicznych występujących w pewnym procencie w danej miejscowości np.:

gruźlica,
choroba wrzodowa,

nadciśnienie,
obniżone ciśnienie,
niedoczynność tarczycy
i inne.

*) punkt lekarski jest zakładany tylko w wypadkach, jeśli w pobliżu zakładu przemysłowego nie ma czynnego ośrodka zdrowia. W ramach poradni ogólnej wykonywane są funkcje higieny pracy. Natomiast w każdym zakładzie przemysłowym powyżej 200 pracowników powinien być punkt pielęgniarstwa (felczerski) dla niesienia doraźnej pomocy lekarskiej pracującym i czuwania nad higieną zakładu.